

Sport en onderwijs slaan handen ineen NOC*NSF, KNGU en CIOSNL ontwikkelen pilotopleiding met aandacht voor pedagogiek

NOC*NSF startte in april 2020 samen met de KNGU, CIOS Nederland (CIOSNL) en de Skateboard Federatie Nederland (SFN) twee pilots met opleidingen voor trainer-coaches op niveau 3. De pilots zijn onderdeel van de doorlopende leerlijn voor trainer-coaches: een vernieuwde opleidingsstructuur waarbij NOC*NSF en opleidingspartners uit de sport en het onderwijs de krachten bundelen om vakbekwame trainer-coaches op te leiden. Inmiddels is de pilot met de KNGU van start gegaan.

DOOR: LUC KEERSMAEKERS

Met de pilots wordt gekeken naar hoe sportbonden en onderwijsinstellingen als CIOSNL en ROC de opleidingsprogramma's op niveau 3 gezamenlijk kunnen verzorgen. Er is bewust gekozen voor een grote bond met een groot opleidingsaanbod (KNGU) en een kleine bond die nog geen opleidingsaanbod heeft (SFN). Deze pilots kunnen als voorbeeld dienen voor andere sportbonden en onderwijsinstellingen.

Vernieuwing

De KNGU werkt al jarenlang samen met het onderwijs, maar biedt daarnaast ook eigen opleidingen aan. Het ontbrak nog weleens aan de juiste afstemming of verbinding, waardoor docenten en het werkveld aangaven dat de opleidingen van de KNGU aan vernieuwing toe waren. Zodoende sloeg de KNGU de handen ineen met NOC*NSF en CIOSNL. Ronald Klomp is directeur van CIOS Zuidwest-Nederland, voorzitter van CIOSNL en projectleider bij NOC*NSF voor de doorlopende leerlijn voor trainer-coaches. Hij licht de pilot van de KNGU, NOC*NSF en CIOSNL toe. "De KNGU is gewoon weer vanaf nul begonnen om te kijken naar hoe zij hun opleidingen vorm willen geven. Daaruit ontstond de samenwerking met CIOSNL en NOC*NSF en zo werd de brug geslagen tussen de sport en het onderwijs. Dat is een heel waardevolle combinatie. De KNGU maakt gebruik van de sportgenerieke kennis van de docenten van CIOSNL, en andersom maakt CIOSNL gebruik van de sportspecifieke kennis van de KNGU. Zo versterken we elkaar."

Drie modules

Binnen de pilot met de KNGU zijn, naast het reguliere opleidingsprogramma, drie modules ontwikkeld: pedagogiek, motoriek en didactiek. Deze drie modules vormen de basis van wat een trainer-coach op niveau 3 moet kunnen om voor een groep te staan. "Dat zijn drie sportgenerieke modules waarbij CIOSNL betrokken is, met name bij de didactische

component. CIOSNL wil namelijk heel graag zijn expertise inzetten om goede trainer-coaches op te leiden in Nederland. Voor de overige twee modules sloten experts aan vanuit de KNGU en NOC*NSF. Marit Gijsbers heeft zich bijvoorbeeld gericht op de pedagogiek, een module die vooralsnog alleen binnen deze pilot met de KNGU wordt ontwikkeld, maar die gezien het belang van het thema straks in alle opleidingen in de gehele opleidingsstructuur een plekje moet krijgen."

Het onderwerp pedagogiek speelt tegenwoordig inderdaad een steeds belangrijker rol. Om de behoefte aan pedagogisch handelen te vertalen naar het werkveld, is met de module in de pilot voor de niveau 3-opleiding een belangrijke stap gezet. "De pedagogische component krijgt nu de juiste nadruk in het opleiden van trainer-coaches", aldus Klomp. "Het draait niet alleen om trainers de juiste technische kennis aanleren of zorgen dat zij in staat zijn om een trainingsprogramma op te stellen, maar ze moeten zich ook bewust zijn van de ontwikkeling van kinderen en de opvoedkundige rol die zij daar als groepsleiders in spelen. Zeker in deze tijd is dat heel actueel. Het mooie van de KNGU vind ik dan ook dat ze het pedagogische aspect heel prominent willen laten terugkomen in de opleiding." ►

ff *We willen zien dat de trainer-coach in opleiding de kennis kan toepassen in de praktijk"*

RONALD KLOMP (CIOSNL)

Blended-learning

Een niveau 3-opleiding voor trainer-coaches dus, met aandacht voor pedagogiek, didactiek en motoriek. Maar hoe ziet dat er in de praktijk uit? "De drie modules worden aangeboden in een vorm van 'blended-learning': een mix van online en fysiek onderwijs. Het online onderwijs bestaat in dit geval uit een E-learning-zelfstudiemodule en het fysieke onderwijs uit opleidingsdagen en stageopdrachten.

Studenten, maar ook zij-instromers of externen, kunnen de modules dus tijd- en plaatsonafhankelijk volgen. Deze combinatie van online en fysiek onderwijs levert naar alle waarschijnlijkheid het hoogste leerresultaat op. Het is dan ook niet zo dat wanneer je de drie modules hebt behaald, je direct klaar bent voor de praktijk. We gaan niet alleen een vinkje zetten bij pedagogiek, bij motoriek en bij didactiek. Nee, we willen zien dat de trainer-coach in opleiding

“Trainers moeten zich ook bewust zijn van de ontwikkeling van kinderen en de opvoedkundige rol die zij daar als groepsleiders in spelen”

RONALD KLOMP (CIOSNL)

de kennis kan toepassen in de praktijk.” Trainer-coaches die momenteel niet de niveau 3-opleiding volgen, maar die jaren geleden een opleiding hebben afgerond en inmiddels al een tijd werkzaam zijn als gymnastiektrainer, kunnen de afzonderlijke modules als nascholing volgen. Klomp: “We hebben de modules zelf ontwikkeld, dus kunnen we ze ook vrij makkelijk aanbieden voor bij- en nascholingsprogramma’s. Als gymnastiekvereniging kun je nu tegen je trainer-coaches zeggen: ‘Misschien kreeg pedagogiek niet zoveel nadruk in de opleiding die jij vijf jaar geleden hebt gevolgd, maar nu kun je de bijscholingsmodule pedagogiek op niveau 3 volgen.’ Zo kun je de pedagogische competenties van je trainer-coaches weer bijschaven met de nieuwste kennis en inzichten.”

Professionalisering

Met de krachtenbundeling tussen de KNGU, NOC*NSF en CIOSNL en de daaruit voortgevloede pilot, hoopt Klomp een bijdrage te leveren aan de verdere professionalisering van de trainer-coaches in Nederland. “Met moderne, up-to-date-opleidingen die op een blended-manier worden aangeboden, hopen we de professionalisering verder te helpen. Dat lijkt te gaan lukken, ik zie de toekomst met vertrouwen tegemoet. We hebben elkaar gevonden omdat de opleidingspartners redelijk complementair zijn. We zijn blij met de sportspecifieke inbreng van de KNGU en met het feit dat wij onze sportgenerieke kennis vanuit een heel rijke historie kunnen inbrengen. Die combinatie maakt de opleiding tot wat hij

nu is. We denken dat we hiermee samen iets heel moois hebben neergezet.” Sport en onderwijs zijn echter altijd in ontwikkeling en de bijbehorende opleidingen dus ook. “Er komt een gezamenlijk kwaliteitssysteem van de KNGU en van de onderwijsinstellingen, en daarnaast nog

een deskundigheidsbevorderingssysteem voor de opleiders. We vinden elkaar dus niet alleen in het ontwikkelen en uitvoeren van de niveau 3-opleiding, maar ook in het constant beter maken van die opleiding. We zijn altijd bezig met bijschaven, aanpassen en verbeteren. Ook als het straks geen pilot meer is.”

Blauwdruk

Inmiddels is de pilot gestart, maar al tijdens de voorbereidende fase kreeg de samenwerking tussen de KNGU en het onderwijs direct navolging van andere sportbonden. “NOC*NSF gaf als verbinder tussen de sport en het onderwijs al aan dat anderen ook gebruik mochten maken van wat de KNGU, NOC*NSF en CIOSNL hebben ontwikkeld. Andere sportbonden en onderwijsinstellingen zijn meteen met hun eigen voorbereidingen begonnen. De KNHB heeft bijvoorbeeld een hoop eigen opleidingen, maar is samen met ROC Mondriaan een pilot gestart op basis van wat wij samen met de KNGU hebben uitgerold. Hetzelfde geldt voor de ijshockeybond en ROC Tilburg en dus ook voor de Skateboard Federatie Nederland en CIOSNL. Het is mooi om te zien dat de blauwdruk van deze niveau 3-opleiding voor trainer-coaches die wij met de KNGU hebben ontwikkeld, zijn weg vindt in de sportwereld.” ■

Sport en onderwijs zijn een waardevolle combinatie. De KNGU en CIOSNL versterken elkaar”

RONALD KLOMP (CIOSNL)